

Zaključci sastanaka tužilaca o saradnji u procesuiranju ratnih zločina održanog u Sarajevu 17-19. decembra

Od 17. do 19. decembra, glavna tužiteljka Tužiteljstva/Tužilaštva Bosne i Hercegovine, Gordana Tadić, bila je domaćin konferencije tužilaca iz regiona o saradnji u predmetima ratnih zločina. Među učesnicima su bili glavni državni odvjetnik Republike Hrvatske Dražen Jelenić, tužilac za ratne zločine Republike Srbije Snežana Stanojković, tužilac Međunarodnog rezidualnog mehanizma za krivične sudove Serž Bramerc, predstavnici Vrhovnog državnog tužilaštva Crne Gore, kao i tužilaštva Brčko distrikta i kantonalnih i okružnih tužilaštava iz Bosne i Hercegovine. Konferencija, koja je nastavak sličnog sastanka održanog u maju 2019. u Beogradu, je, kao i tada, sazvana i organizovana od strane Razvojnog programa Ujedinjenih nacija (UNDP) uz podršku vlada Velike Britanije i Italije.

Diskusija je bila posvećena unapređenju regionalne saradnje u predmetima ratnih zločina. Predstavnici tužilaštava izdali su sljedeće zajedničko saopštenje koje odražava njihove glavne zaključke i pravce djelovanja:

Učesnici sastanka su se saglasili da postoji još uvek veći broj neprocesuiranih predmeta ratnih zločina te da je bolja regionalna saradnja od velikog značaja za postizanje pravde za žrtve. Tužilaštva su ponovila svoju posvećenost dovođenju pred lice pravde svih počinilaca ratnih zločina bez obzira na njihovu nacionalnu pripadnost.

Osvrnuvši se na napredak učinjen od prethodnog ovakvog sastanka, u maju 2019. u Beogradu, učesnici su izrazili spremnost tužilaštava da održe međusobne tehničke sastanke pre nego što započnu procese prenosa predmeta kako bi razriješili moguće izazove prilikom i nakon njihovog prenosa i obezbijedili što je moguće više da će predmet nakon prenosa biti moguće uspješno procesuirati u zemlji koja ga je preuzela. Takođe je dogovoreno da nakon svakog prenosa postupka mora postojati konstantna komunikacija između tužilaca iz zemlje koja ustupa predmet i one koja ga preuzima i njihova međusobna podrška u svim daljim fazama postupka. Prisutni su obaviješteni o započetom procesu prenosa nekih postupaka iz Bosne u Hercegovine u Republiku Srbiju i Hrvatsku.

U svrhu omogućavanja da slučajevi ratnih zločina budu uspješno procesuirani putem njihovog transfera iz jedne u drugu zemlju, sva tužilaštva zajednički apeluju na žrtve/oštećene da podrže prenose ovih postupaka i pristanu da svjedoče u suđenjima koja će se odvijati u zemljama regiona u koje su njihovi predmeti prebačeni. Tužilaštva su izrazila posvećenost tome da ohrabre i pruže svu podršku u svojoj nadležnosti svjedocima u predmetima koji su ustupljeni

susjednim državama. Takođe su pozvale nadležne državne organe da osiguraju da svjedocima budu pružene sve neophodne mjere zaštite bezbjednosti i podrška.

Tužilaštva su takođe konstatovala izazove koji su se pojavljivali prilikom dosadašnjih prenosa postupaka i saglasila se da nastave kontinuiranu tehničku saradnju sa Tužilaštvom Mehanizma, kao način za analiziranje prepreka i problema i rješavanja pitanja.

Tužilaštva su razgovarala i o drugim poljima unapređenja regionalne saradnje, posebno u pogledu koordinacije istraga ili vođenja zajedničkih istraga tamo gdje to pravni okvir dopušta. Usaglašeno je da bi veća saradnja među tužilaštvima prije nego što optužnica bude podignuta vodila povećanoj mogućnosti da predmet bude uspješno do kraja procesuiran u državi koja je vodila istragu ili, nakon ustupanja predmeta, u drugoj državi regiona. Takođe je zaključeno da nema prepreka da tužilaštva međusobno koordiniraju postupanje još od najranijih faza istrage, uključujući i kroz zajedničke istražne timove tamo gdje pravni okvir to dopušta, i utvrde u kojim predmetima je moguć zajednički rad i koordinacija.

Domaćin konferencije, Tužilaštvo/Tužiteljstvo Bosne i Hercegovine, je konstatovalo da ima najveći broj predmeta koji su u radu. Pozvalo je druga tužilaštva u regionu da sa njima razmijeni ažurirane informacije o predmetima u kojima su osumnjičeni ili optuženi nedostupni. Radi toga, Tužilaštvo/Tužiteljstvo BiH je pozvalo tužilaštva iz regiona na održavanje bilateralnih sastanaka radi određivanja koje tužilaštvo bi bilo u najadekvatnijoj poziciji da procesuiraju konkretne predmete.